

Strategaeth Cyfalaf 2012-17

Crynodeb o'r ymgynghoriad a'n hymateb

Chwefror 2012

Mae Cyngor Celfyddydau Cymru yn ymrwymedig i ddarparu gwybodaeth mewn print bras, Braille, ar dâp sain ac ar ffurf iaith Arwyddion Prydain. Byddwn yn ceisio darparu gwybodaeth mewn ieithoedd ar wahân i'r Gymraeg a'r Saesneg ar gais.

Mae Cyngor Celfyddydau Cymru yn gweithredu polisi cyfle cyfartal.

Strategaeth Cyfalaf 2012-17

Crynodeb o'r ymgynghoriad a'n hymateb

Cyflwyniad

Ym Mehefin 2011 cyhoeddasom ddrafft ein Strategaeth Cyfalaf 2012-17. Cynigiwn ailagor ein rhaglen arian cyfalaf a fu ar gau i brosiectau newydd er 2007.

Bydd buddsoddi cyfalaf yn rhan allweddol o'n gweithgarwch strategol dros y pum mlynedd nesaf ac rydym yn awyddus i sicrhau bod ein cynigion yn bwyllog a phriodol. Mae dylanwad mewnbwn ein cleientiaid, ein rhanddeiliaid a'n partneriaid allweddol yn porthi sut yr awn ati o ran y rhaglen hon.

Erbyn diwedd yr ymgynghoriad (31 Awst 2011) cawsom gyfanswm o 21 cyflwyniad a restrir yn yr atodiad. Gellir eu dadansoddi fel a ganlyn:

Sefydliadau Refeniw	9
Awdurdodau Lleol	5
Arall	7

Rydym wedi ystyried yn ofalus yr ymatebion. Maent yn amrywiol ac yn peri i rywun feddwl ac rydym yn ddiolchgar am y drafferth a'r amser a gymerodd pobl wrth ymateb.

1. Y Fframwaith Polisi

Darparai'r rhan hon o'r ddogfen drosolwg byr ar fuddsoddiad blaenorol ac arfaethedig cyfalaf. Nododd hefyd bedair blaenoriaeth allweddol weithiol a ddylai gynnal ein strategaeth, sef:

- Cefnogi creu celfyddyd wych
- Annog rhagor o bobl i fwynhau'r celfyddydau a chymryd rhan ynddynt
- Ehangu economi'r celfyddydau
- Datblygu effeithiolrwydd ac effeithlonrwydd ein busnes.

Diweddodd yr adran â'r cwestiwn ymgynghorol cyntaf:

Cwestiynau'r ymgynghoriad:

1. Gan dynnu ar eich gwybodaeth a'ch profiad o'n ffordd o drin Cyfalaf y Loteri, a gredwch fod agweddau ar y Rhaglen a gyflawnodd ganlyniadau arbennig o bwysig?

Roedd y sylwadau a gafwyd yn eithaf cyson eu naws. Cytunodd y rhan fwyaf y cafodd rhaglenni blaenorol effaith sylweddol a chadarnhaol ar seilwaith celfyddydau Cymru gan gynyddu'n amlwg y cynnig diwylliannol.

“Credaf fod buddsoddiad Loteri'r Cyngor wedi trawsnewid seilwaith cenedlaethol y celfyddydau yn un safonol a modern.”

“Mae sawl aelod o'r Circuit yn dystiolaeth i rym arian y Loteri - adnewyddu Theatr Mwldan a Chanolfan y Celfyddydau, Aberystwyth a Theatr Brycheiniog a'i pherthynas â rhaglen adnewyddu camlas Glannau Gwy.”

“Effaith bwysig y buddsoddiad fu sut y gallai sefydliadau dyfu'n economaidd ac artistig... Grymusai cynllun Cyfalaf y Loteri'r sector i lunio a chyflawni eu huchelgais.”

Nododd nifer o ymatebwyr ei bod yn bwysig i'r Cyngor fuddsoddi'n bellach mewn cynlluniau cyfalaf cynnar i sicrhau yr arhosant yn gynaliadwy:

“Croesawn ymrwymiad y Cyngor i fuddsoddi arian Cyfalaf y Loteri mewn cyfleusterau a lleoliadau presennol a chydabod y gall economi dwyllodrus ddigwydd pan ganiateir defnyddio asedau ar lefel is na'u gwerth.”

Ein hymateb:

Calonogol yw nodi'r cytundeb cyffredinol o ran buddion a chyflawniadau'n rhaglenni cyfalaf yn y gorffennol. Ond ni ddylwn orffwys ar ein rhwyfau neu ailadrodd buddugoliaethau'r gorffennol. Rhaid i dderbynwyr arian y Loteri ymateb i newidiadau artistig, cymdeithasol ac economaidd ac felly rhaid i ni newid hefyd.

2. Cyflawni ffordd gydlynus o fynd ati

Canolbwyntiai'r adran hon ar yr angen i sicrhau mai gwella ac ategu ffynonellau eraill y bydd yr arian cyfalaf. Nodwn yn enwedig fod *"blaenoriaethau arian cyfalaf wedi'u halinio â chanlyniad yr Adolygiad Buddsoddi a ddefnyddir i gefnogi'r portffolio newydd o sefydliadau refeniw."*

Cwestiynau'r ymgynghoriad:

2. A gredwch fod pethau penodol y gallwn eu gwneud drwy'n Strategaeth Gyfalaf i sicrhau ffordd fwy gydlynus o fynd ati?

Disgyn natur y sylwadau yn dwi i ddau gategori: yr ymatebwyr sy'n cytuno y dylid blaenoriaethu anghenion cyfalaf o'n portffolio newydd; a'r rhai sy'n credu y dylid rhoi'r un pwysau i bob ymgeisydd posibl ni waeth am ei statws ariannu. Ac eithrio 3 ymatebwr, barn gyffredinol yr ymgynghoriad oedd o blaid rhoi blaenoriaeth i sefydliadau refeniw:

"Ymddengys mai casgliad rhesymegol i'r adolygiad buddsoddi yw defnyddio'r arian i gefnogi sefydliadau refeniw. "

"Gwerthfawrogwn y rhesymeg y tu ôl i'ch penderfyniad i roi'r portffolio newydd... wrth wraidd adolygiad buddsoddi'r Cyngor... Yn ein barn y mae'n gywir i anelu'r arian cyfalaf cyfyngedig at y portffolio craidd..."

A'r rhai sy'n llai argyhoeddadedig o rinweddau'r ffordd hon o fynd ati:

"...Ystyria'r Ymddiriedolaeth y dylid asesu ceisiadau gan sefydliadau na chânt arian refeniw ar eu rhinweddau lle mae achos teilwng i'w wneud i gyflawni ffordd gydlynus a chyson o fynd ati."

“Byddai'n well gennyf weld ceisiadau wedi'u mesuro yn ôl egwyddorion sylfaenol y Cyngor a'i flaenoriaethau artistig nag y cymerir yn ganiataol fod ganddynt flaenoriaeth am eu bod yn sefydliadau refeniw.”

Ein hymateb:

Mae'n glir y cefnoga'r rhan fwyaf ein cynigion. Hoffem geisio sicrhau, drwy fuddsoddi cyfalaf yn ôl targedau, fod gwerth llawn yr arian yn cael ei fwyafu i sefydliadau allweddol. Ond rhaid i ni ofalu na chyflwynwn agwedd glwb-aelodau'n-unig. Dylai'r ddogfen derfynol ailgadarnhau'r ffordd arfaethedig o fynd ati ar gyfer sefydliadau na chânt arian refeniw - *“lle cynnig prosiect achos cryf sy'n argyhoeddi dros ei ariannu, dylem fod yn barod i'w ystyried ar ei rinweddau strategol.”*

Canolbwyntiai nifer o ymatebwyr ar yr awgrym y byddai archwilio anghenion cyfalaf yn allweddol wrth gyflawni'r ffordd gydlynus o fynd ati:

“Porthai archwiliad cynhwysfawr cenedlaethol o sefydliadau refeniw a dialog strategol â phob sector ffordd gydlynus iawn o fynd ati.”

“...gyda'r adolygiad buddsoddi, cafodd y Cyngor gyfle heb ei ail i fwrw golwg manwl dros rai o'r prif faterion a themâu... Gellid defnyddio'r wybodaeth hon i archwilio anghenion costau cyfalaf.”

Roedd eraill o blaid ffordd ehangach o fynd ati:

“...cefnogai'r Ymddiriedolaeth archwiliad cenedlaethol ar gyflwr ac anghenion parhaus Cyfalaf cyfleusterau... yn sail i ffurfio cynllun buddsoddi cenedlaethol. Hoffem i hyn gael ei estyn i bob theatr a lleoliadau'r celfyddydau perfformio.”

Ein hymateb:

Mae'r pwyntiau hyn yn gwneud synnwyr a rhoddwn ystyriaeth bellach am sut y gellir cyflawni hyn mewn ffordd ymarferol a chosteffeithiol. Rhoddai archwiliad ehangach o anghenion cyfalaf golwg cliriach ar lefel y galw posibl a'n helpu i nodi'r meysydd cyffredin ac arnynt angen buddsoddi. Ond rhaid inni fod yn realistig o ran y ffynonellau sydd ar gael inni a'u defnyddio mewn meysydd blaenoriaeth y cytunwyd arnynt.

3. Gwneud i fuddsoddi cyfalaf weithio'n galetach

Nododd yr adran hon lefelau arfaethedig y buddsoddi cyfalaf dros y pum mlynedd nesaf. Pwysleisiodd hefyd yr angen i gydweithio ag asiantaethau eraill i gynyddu effaith yr ariannu.

Mater allweddol i'w drafod oedd y gofyniad i sicrhau y dylid profi'n llym rhagdybiaethau am brosiectau cyfalaf. Bydd gan Awdurdodau Lleol swyddogaeth allweddol wrth ddiogelu cynaliadwyedd.

Ychydig o sylwadau sydd am yr adran hon. Ni wnaed sylwadau am y gronfa gyfalaf bosibl sydd ar gael i'w dyrannu. Ond roedd y rhan fwyaf yn gytûn am yr angen i brofi amcanestyniadau refeniw:

“Cytunwn yn gryf fod angen nodi'n gywir a realistig oblygiadau refeniw buddsoddi cyfalaf a rhaid sefydlu'n debyg y modd i gyflawni'r fath refeniw.”

Anogai un ymatebwr “gyfathrebu amserol ag awdurdodau lleol ar effaith buddsoddi cyfalaf ar y rhagdybiaethau am refeniw a chostau parhaus cynnal a chadw ,” a dymunai un arall inni ystyried posibilrwydd mynnu “cysylltiad refeniw sefydlog ag arianwyr partner perthnasol am leiafswm o bum mlynedd.”

Ein hymateb:

Adlewyrchai'r sylwadau hyn y gwersi a ddysgwyd dros 10 mlynedd diwethaf buddsoddi cyfalaf y Loteri. Mae'r agwedd gorobeithiol 'adeiladwn y theatr a'r gynulleidfa a ddaw' wedi hen fynd ym myd cynllunio busnes. Mae'r ymatebwyr yn sicr yn ymwybodol bod cynlluniau realistig a rhagdybiaethau doeth yn hanfodol i lwyddo. Anogant hefyd y Cyngor i arwain o ran broceru trefniadau ariannu priodol.

Parhawn i fynd ar ôl hyn wrth werthuso'n llym gynlluniau busnes. Byddai'n anodd inni fynnu cysylltiad refeniw sefydlog. Ni hoffem ychwaith gael ein tynnu i anghydfod â phartner ariannu. Ond teimlwn y gallai fod rhinwedd mewn defnyddio cytundebau grant ffurfiol mewn ffordd sy'n fwy cyfrwymol. Sicrha hyn fod arian gan brosiectau cyfalaf a gwblhawyd a hynny oddi wrth yr ystod berthnasol o bartneriaid er mwyn gweithio'n iawn.

4. Blaenoriaethau'r Cynllun Cyfalaf

Noda'r drafft hwn 7 blaenoriaeth ariannu posibl:

1. Datblygu seilwaith y celfyddydau
2. Cwblhau seilwaith cenedlaethol y celfyddydau
3. Cynnal a chadw safon y seilwaith
4. Gwellu hyfwydd a chynaliadwydd sefydliadau celfyddydol allweddol
5. Adfywio a'r diwydiannau creadigol
6. Arfogi'r celfyddydau i ffynnu
7. Annog prosiectau enghreifftiol o'r celfyddydau cyhoeddus

Cwestiynau'r ymgynghoriad:

3. A gredwch fod y blaenoriaethau a nodir yn briodol?
4. A ddylid ychwanegu blaenoriaethau eraill at y rhestr bresennol?

Cytunai'r rhan fwyaf o ymatebwyr â'r blaenoriaethau a nodwyd:

"Credaf fod y blaenoriaethau'n gynhwysfawr, synhwyrol a phriodol. Gydag adnoddau cyfyng, rhaid cael blaenoriaethau, a rhaid bod yn realistig am yr hyn y gellir cyflawni."

Ond ailbwysleisiodd rhai eu pryderon y gallai blaenoriaethu sefydliadau referniw greu system ddwyradd.

"Cytunaf â blaenoriaethau'r Cyngor. Ond pryderaf o hyd am berygl blaenoriaethu sefydliadau i ddiffodd rhagor o oleuadau dros Gymru nag y sydd ei angen gan niweidio'r economi artistig."

Ond nid yw'n syndod bod rhagor o drafod ar y blaenoriaethau nag unrhyw bwynt arall a llywia cryfder yr ymatebion ein cynlluniau.

4.1 Datblygu seilwaith y celfyddydau

Cafwyd cefnogaeth bron unfryd unfarn i ddatblygiad parhaus seilwaith y celfyddydau. Dywedwyd bod hyn yn ymarferol, synhwyrol a phriodol. Nododd rhai hefyd yr effaith gadarnhaol a gâi gwario cyfalaf ar gyllidebau referniw.

Ond canolbwyntiai'r eithriadau ar y sylw i'r sefydliadau referniw.

4.2 Cwblhau seilwaith cenedlaethol y celfyddydau

Cafwyd ystod ehangach o farn o ran cwblhau'r seilwaith Cymru.

Croesawai rhai'r datblygiadau posibl yn Clwyd Theatr Cymru a Blaenau'r Cymoedd. Pryderai eraill y gallai cynlluniau uchelgeisiol niweidio prosiectau adnewyddu llai drwy amsugno cyfran ormodol o'r arian sydd ar gael:

“Rhannwn y blaenoriaethau yma a chytunwn nad nawr yw'r adeg i gychwyn ar brosiectau adeiladu mawrion heblaw'r rheini a nodwyd eisoes yn feysydd angen allweddol. Byddai'n ddefnyddiol cael rhyw arwydd o raddfa gyda'r theatr, y ganolfan gelfyddydol, yr adeilad... mae pryder mawr... y gallai un neu ddau brosiect proffil uchel mawr lyncu'r arian i gyd ar draul prosiectau llai.”

Ein hymateb:

Cynigir y dyrennir i'r Rhaglen Gyfalaf swm o arian dros gyfnod o 5 mlynedd. Mae'r Cyngor eto i gytuno ar lefel yr ariannu. Ond, er enghraifft, os cytuna'r Cyngor dalu dyraniad blynyddol o £5 miliwn, y cyfanswm fyddai £25 miliwn hyd at Ebrill 2017. Wedyn gallem fabwysiadu ffordd fwy trefnus o lunio portffolio o brosiectau. Mewn gwirionedd caem ragor o hyblygrwydd i gynllunio ariannu nifer bach o brosiectau ar raddfa fwy a sicrhau bod gennym lefel resymol o arian ar gyfer cynlluniau cyfalaf llai. Gyda rhaglen pum mlynedd, gallem gynllunio'n gwariant yn fwy effeithiol.

Nododd eraill y gallai bylchau newydd ymddangos yn y seilwaith:

“Cyfeiriwch at ddwy ardal (Wrecsam a Blaenau'r Cymoedd) sydd ag anghenion arbennig, neu sydd â diffyg adnoddau ar hyn o bryd. Hoffem dynnu eich sylw at Dde Gwynedd (yn enwedig gydag ymadawiad Theatr Harlech o'r portffolio) sy'n ardal debyg gyda chynulleidfaoedd sy'n anodd eu cyrraedd. Gyda nifer uchel iawn o siaradwyr Cymraeg, mae'n ardal bwysig i'n strategaeth.”

Cwynodd un ymatebwr am oedi'r cynlluniau i greu oriel genedlaethol ar gyfer y celfyddydau gweledol cyfoes, gan ddweud,

“Nid oes gan Gaerdydd oriel leol nac amgueddfa sy'n cynnig arddangosfeydd o'r celfyddydau gweledol cyfoes yn gyson... Mewn cydestun Ewropeaidd nid oes ganddi le megis Kunstmuseum neu Staatsgalerie yn Stuttgart neu'r Musée des Beaux-arts yn Naoned (Nantes).”

Ein hymateb:

Parhawn i fonitro hygyrchedd at y celfyddydau ledled Cymru i sicrhau nad ymddengys bylchau - yn fach nac yn fawr.

Cydnabyddwn yr angen am oriel genedlaethol i'r celfyddydau cyfoes, ond nid yw'r arian sydd ar gael inni yn ddigonol. Awgrymai'r astudiaeth ddichonoldeb a wnaed dros dair blynedd yn ôl y gallai gostio tua £25 miliwn gan ofyn am gyfraniad refeniw sylweddol. Gallai'r fath oriel amsugno'r holl arian cyfalaf o bosibl dros gyfnod o 5 mlynedd.

Roedd y rhan fwyaf yn gytûn â'r syniad o greu clystyrau dawns mewn lleoliadau, ac roedd nifer o ymatebwyr yn frwd iawn gan alw amdanynt yn ddi-oed.

Ein hymateb:

Un o'n blaenoriaethau pennaf yw annog datblygu gweithgarwch dawns o safon. Un ffordd o gyflawni hyn yw datblygu rhwydwaith o leoedd lle gellir creu, ymarfer a pherfformio dawns. Felly rydym yn debygol o graffu â diddordeb ar brosiectau yn y dyfodol a all gyflawni hyn.

4.3 Cynnal a chadw'r seilwaith.

Roedd cefnogaeth glir a phendant i'r agwedd hon ar y strategaeth. Mae'n galonogol nodi fod cytundeb cryf sy'n codi ymhlith ymatebwyr gwahanol i'w gilydd. Dyma ychydig o ddetholion sy'n rhoi blas:

“Croesawn y posibiliad o fuddsoddi mewn lleoliadau cyfredol... wedyn gallem wasanaethu cymunedau'r Cymoedd yn well a sicrhau hyfywedd hirdymor i'n hasedau.”

“Cefnoga'r Ymddiriedolaeth y pwyslais ar ailaddurno, adnewyddu, cael newydd yn lle hen ac ailddylunio.”

“Mae blaenoriaethau yn y ddogfen yn gywir. Ond yn enwedig: credwn fod parhau i fuddsoddi offer yn y seilwaith yn hanfodol.”

4.4 Gwella hyfywedd a chynaliadwyedd sefydliadau celfyddydol allweddol

Yn gyffredinol cefnogwyd amcanion yr adran hon: Yn wir mynegodd sawl un syniadau da a ychwanegai at y flaenoriaeth hon. Roedd brwdfrydedd arbennig i gymryd prosiectau yn eu blaenau a allai fwyafu arbed a chynhyrchu ynni.

“Dyletswydd ar ein sector yw mynd yn fwy effeithlon o ran ynni gwyrdd ac ymwybyddiaeth o'n hôl troed carbon. Gall hyn leihau'r pwysau ar gyllidebau refeniw, cynyddu'r busnes oddi wrth sefydliadau tebyg... Dylid ystyried cymwysiadau cyfalaf gwyrdd yn flaenoriaeth allweddol a dyrannu canran uchel o'r arian felly. ”

“...gyda dyfodiad technolegau newydd i gynhyrchu ac arbed ynni, teimlwn ei bod yn bwysig i helpu theatrau a chanolfannau celfyddydol i symud tuag at fodelau hunanddigonol...”

Mae arnom angen ystyried y pwyntiau da hyn yn bellach. Er bod ein canllawiau cyfalaf cyfredol yn benodol am ofynion Dull Asesu Amgylcheddol y Sefydliad Ymchwil i Adeiladau (BREEAM) ar gyfer prosiectau mawrion, gallem fod yn fwy rhagweithiol wrth annog a hwyluso'r defnydd o ynni gwyrdd. Awgrymodd un ymatebwr gyflwyno cynllun ar wahân â chanrannau ariannu partner is. Oherwydd y gall y fath gynlluniau effeithio'n gadarnhaol ar daliadau gwasanaethau blynyddol, mae'n bosibl yr hoffai aelodau archwilio hyn yn bellach.

Ein hymateb:

Ymhob un o'n gweithgareddau, ein hymrwymiad yw gweithio'n fwy cynaliadwy. Mae hyn yn cynnwys y sefydliadau a'r prosiectau a ariannwn yn y dyfodol hefyd. Mae'r newid yn yr hinsawdd a diogelwch amgylcheddol ymhlith materion pwysicaf ein hamser. Ffuriant agwedd bwysig ar ein polisi yn y dyfodol.

Maes arall a gafodd ymateb brwd oedd y posibilrwydd i sefydliadau gydweithio. Er mai ychydig o sylw wrth basio a gafodd hyn yn y ddogfen roedd yn amlwg bod archwaeth fawr at gydymgeisio. Er enghraifft, awgrymodd un ymatebwr y dylai:

“ Sefydliadau â phrosiectau cyfalaf sy'n dra entrepreneuriaidd... gael y cyfle i wneud ceisiadau ar y cyd ag eraill; un enghraifft o gais ar y cyd fyddai sefydlu clwstwr tocynnau a phorth gwe i Gymru gyfan.”

Nododd ymatebwyr eraill fod ffordd gydweithredol o fynd ati i systemau gwerthu tocynnau newydd yn cryfhau'r fath fentrau a darparu arbedion maint.

Atega'r awgrymiadau'r math o fodel a sefydlwyd eisoes gan Theatr Mwldan yn ei sinema ddigidol a phrosiectau isdeitlau meddal.

4.5 Adfywio a'r diwydiannau creadigol

Ychydig o sylwadau a gafwyd. Roedd rhai a gytunai â chyfeiriad cyffredinol y ddogfen ond a gymhellai'r Cyngor i nodi a thyfu cyflawniadau cyfredol yn hytrach na gweithredu strategaeth dim ond oherwydd y gwelir hi'n 'wleidyddol ffasiynol'. Pwynt da yw hwn. Cyfranna sawl sefydliad celfyddydol lawer yn ôl yr agenda hon a gallent ddarparu templed i gwmnïau eraill yn rheulu'r diwydiannau creadigol.

Er syndod, soniwyd am fentrau cysylltiedig â ffilm yn enghreifftiau cadarnhaol. Eto dyrchafwyd sinema ddigidol Theatr Mwldan yn fodel a chynhyrchu ffilm ei hun. Meddai un ymatebwr:

“ Mae gan ffilm swyddogaeth mewn ceisiadau adfywio fel y gwelir mewn canlyniadau i raglen ffilm Cyrraedd y Nod... mae amcanion adfywio tebyg wrth wraidd cais yr Asiantaeth Ffilm i'r Loteri Fawr yn ei maes 'pobl a lleoedd.’”

Tynna sefydliad arall ein sylw at:

“ ...y gadwyn gyflenwi economaidd theatrau a lleoliadau'r celfyddydau perfformio. Dylid ystyried theatrau yn weithleoedd hefyd yn y diwydiannau creadigol am eu bod yn glystyrau gweithgarwch gyda'r posibiliadau i ddarparu budd economaidd a chymdeithasol a chreu cyfalaf creadigol.”

4.6 Arfogi'r celfyddydau i ffynnu

Ychydig o sylwadau a gafwyd. Ond teimlai'r rhai a ymatebodd yn gryf. Dywedodd un sefydliad fod buddsoddi mewn offer yn sylfaenol i gwmnïau "gynnal a chadw safonau cynhyrchu uchel" ac ychwanegodd un arall "rhaid parhau i fuddsoddi mewn offer."

Ond roedd un ymatebwr a deimlai y dylid estyn ar ddiffiniad 'offer' i gynnwys offerynnau cerddorol:

"Mae eithrio offerynnau cerddorol o'r hyn y gellid ei brynu dan 'offer' yn foesol anghywir ac, o bosibl, yn elitaidd."

Ein hymateb:

Dangosai gwerthusiad o'n cynlluniau Loteri blaenorol (a ganiatâi i bobl brynu offerynnau) nad oedd yn werth da ar gyfer yr arian. Bodola nifer o gynlluniau benthyciad eisoes i brynu offerynnau ac fel rheol y darparai'r awdurdod lleol offerynnau i'w blant. Arianna rhai o Gynghorau Celfyddydol eraill Prydain gynllun o'r enw *Bant ag ef (Take it away)* i brynu offerynnau cerddorol. Ond ariennir hyn drwy grant mewn cymorth yn hytrach na'r Loteri. Archwiliwn ar wahân yr achos dros gyflwyno'r cynllun i Gymru.

Hyrwyddo prosiectau celfyddyd gyhoeddus enghreifftiol

Ychydig o sylwadau a gafwyd. Roedd y rhai a gynigiodd sylw yn gefnogol ond gyda barn fymryn yn wahanol am y ffordd o fynd ati o ran celfyddyd gyhoeddus. Credai rhai fod darnau unigol a gomisiynir, neu rai a oedd yn rhan o strategaethau adfywio'n trefi, yn welliannau ar dirwedd ddiwylliannol a chorfforol Cymru, roedd eraill o'r farn na ddylai comisiynau o wrthrychau cyhoeddus unigol fod yn flaenoriaeth. Dylai'r ffocws fod ar ymgorffori strategaethau celfyddyd gyhoeddus mewn prosiectau adeiladu a dylanwadu ar brosesau cynllunio datblygiadau.

Ein hymateb:

Mae gan yr awgrymiadau hyn eu rhinweddau. Yn wir, bu darnau unigol o gelfyddyd gyhoeddus yn destun trafod ers amser hir ym Mhwyllgor Cyfalaf y Cyngor. Casgliad y trafodaethau hyn yw penderfyniad na ddylem ariannu prosiectau celfyddyd gyhoeddus heblaw eu bod yn rhan o strategaeth gydlynus ac ehangach. Mae gennym bolisi am gelfyddyd gyhoeddus sy'n rhan o brosiectau adeiladu yn barod. Cytunwn fod rhagor o gwmpas i gydweithio ag awdurdodau lleol, er enghraifft, i sicrhau'r budd mwyaf drwy Adran 106.

5 Rheoli'r adnoddau ariannol

Cyflwynodd yr adran fer hon ystod o ddewisiadau am lefelau priodol o arian partneriaeth.

Cwestiynau'r ymgynghoriad:

5. A gredwch fod y canrannau a gynigir o ran arian y Loteri yn briodol?
6. A oes unrhyw beth arall yn eich barn sydd arnom angen ei adolygu o ran datblygu prosiectau mawrion Cyfalaf?
7. A oes unrhyw faterion eraill yr hoffech gynnig sylwadau arnynt?

Soniodd y rhan fwyaf o'r ymatebwyr am yr ail o'r cwestiynau hyn a syrthiai'r ymatebion i dri chategori bras.

Roedd rhaniad amlwg iawn am y dyraniad sefydliadau refeniw/ sefydliadau na chânt arian refeniw o 75% a 50% yn y drefn honno. Cefnogai ymatebwyr o'r portffolio yn frwd y ffordd arfaethedig â graddau ac awgrymai rhai y dylid cynyddu lefel yr arian Loteri i 90% mewn rhai achosion. O'r rhai y tu allan i'r portffolio, teimlent y gallai'r cyfyngiad ariannu greu system ddwyradd gydag agendor a dyf rhwng y ddwy ochr. Awgrymodd un ymatebwr y dylid dyrannu grantiau ar sail perthnasedd i strategaethau'r celfyddydau yn hytrach na statws portffolio.

Ein hymateb:

Mae sawl her wahanol i bob prosiect cyfalaf ar sawl lefel. Yn aml bydd partneriaethau ariannu sy'n unigryw a nodweddiadol i'r prosiect hwnnw.

Asesiad llym a gofalus, gyda phwyll a synnwyr cyffredin fydd bob tro y ffordd orau o wybod sut i ymateb i'r her. O ystyried y pwysau ar arian y Loteri yn y dyfodol, bydd o hyd yn bwysig inni ystyried pob prosiect yn unigol. Llywir ein hystyriaeth gan ein profiad, cymhwyso'r broses benderfynu y gwyddom sy'n effeithiol a fframwaith ein polisiâu celfyddydol (gan gynnwys y strategaethau). Cymorth inni drwy'r broses benderfynu yw Pwyllgor Cyfalaf y Cyngor a'n hymgynghorwyr technegol arbenigol ac maent yn rhan hanfodol o'n rheolaeth ar y rhaglen gyfalaf newydd.

Atodiad:

Rhestr o'r ymatebwyr

Cyngor Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent
Theatr Fwrdeistref y Fenni
Cyngor Bwrdeistref Sirol Caerffili
Cyngor Sir Gâr
Canolfan Gelfyddydau Chapter
Creu Cymru
The Circuit
Earthfall
Ffotogallery
Kerry Davies
Oriel Mission
Cwmni Dawns Cenedlaethol Cymru
Cyngor Dinas Casnewydd
Prompt
Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf
Theatr Genedlaethol Cymru
Theatr Mwldan
Ymddiriedolaeth y Theatrau
Theatr Torch
Canolfan Ucheldre
Oriolau Celf Weledol Cymru